

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу,
економіки та менеджменту
Кафедра управління імені Олега Балацького**

Наказ ректора про
затвердження теми

Шифр _____
„До захисту допускається”
завідувачка кафедри
_____ Г.О.Швіндіна

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему

«Механізми реалізації державної регіональної політики (на прикладі Дніпропетровської області)»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Здобувач вищої освіти
Анатолійович

гр. _____
Чичавицький Артём

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело _____ Чичавицький Артём Анатолійович

Науковий керівник

к.е.н, доц. Мішеніна Г. А.

Суми – 2021

АНОТАЦІЯ

У данній роботі було проведено вивчення методів і стратегій державної регіональної політики за приклад була взята Дніпропетровська область. Ця робота демонструє переваги, недоліки, стратегії для вивчення ситуації в області і можливі варіанти вирішення деяких проблем які потребують негайного втручання. Досліджені проекти які в майбутньому будуть впроваджені для покращення державної регіональної політики регіону , також можливості виходу з кризового стану. Були виявлені фінансові інструменти які допоможуть запровадити нові способи регіональної політики і також деякі покращення. Державний фонд регіонального розвитку був залучений до дослідження для актуалізації даних та конкретному прикладі показати стан , проблеми , загрози і невеликі можливості покращення.

Ключові слова: політика , державна , механізм , стратегія , система, програма , регіон , структура , розвиток, економіка.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра на тему «Механізми реалізації державної регіональної політики на (прикладі Дніпропетровської області» містить 58 сторінок , 2 таблиці , 10 малюнків.

Перелік використаних джерел становить 30 найменувань .

Мета роботи полягає у вивченні державної регіональної політики на прикладі Дніпропетровської області

Об'єкт дослідження державна регіональна політика Дніпропетровської області

Предмет дослідження принципи , механізми та системи державної регіональної політики

Основними завданнями дослідження являються:

- вивчення структури і основних понять державної регіональної політики
- розгляд і аналіз сучасних методів регіональної політики
- вивчення можливостей покращення стану державної регіональної політики Дніпропетровської області
- розгляд проектів які можуть допомогти покращити державну регіональну політику

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПОЛІТИКА , ДЕРЖАВНА , МЕХАНІЗМ , СТРАТЕГІЯ , СИСТЕМА, ПРОГРАММА , РЕГІОН , СТРУКТУРА , РОЗВИТОК, ЕКОНОМІКА.

Зміст	
Вступ.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	6
1.1. Основні аспекти механізму реалізації державної регіональної політики ЄС та України.....	6
1.2. Принципи та детермінанти формування сучасної системи стратегічного планування регіонального розвитку.....	12
1.3. Досягнення та проблеми стратегії регіонального розвитку України до 2020 року.....	21
РОЗДІЛ 2. ПРОГРАМНІ ТА ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	24
2.1. Програмно-цільовий підхід до управління регіональним розвитком.....	24
2.2. Оцінка механізму формування доходів місцевих бюджетів в Україні та місце Дніпропетровської області у рейтингу регіонів.....	28
2.3. Фінансові інструменти державної підтримки соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області.....	30
РОЗДІЛ 3. ДЕРЖАВНИЙ ФОНД РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЯК ОСНОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	36
3.1. Проблеми регіональних стратегій, які мають вплив на ефективність ДФРР.....	36
3.2. Результати моніторингу проектів ДФРР, стратегія розвитку Дніпропетровської області в період з 2021-2027.....	41
Висновок.....	52
Список використаної літератури.....	55

Вступ

Регіональна політика держави разом із політикою у всіх адміністративних сферах країни є загальною регіональною політикою, що реалізується в державі. Державну політику та політику можна розділити на кілька важливих сфер: економічну, інноваційну, соціальну, гуманітарну, екологічну, міграційну, промислову та багато інших. І всі вони представлені на національному рівні та в кожному регіоні. І згодом вони домовились між собою. Таким чином, регіональна політика може реалізовуватися в державі за допомогою багатьох інструментів та важелів, які можна розділити на національні (стосується однаково для всіх областей) та конкретні (зокрема, застосовуються в регіонах, регіонах або групах осіб). Національна регіональна політика спрямована на створення спільних умов для регіонального розвитку. Дії цієї політики не мають конкретної мети і мають однаковий вплив на всі райони країни та створюють правове, організаційне та економічне середовище для їх діяльності. Національна політика визначає сферу незалежних та колективних дій, владу та відповідальність державних органів у всіх сферах розвитку сільських територій. встановити національні правила, процедури та стандарти щодо розпорядження активами, природними ресурсами та економікою. Конкретна регіональна політика має особливий вплив на розвиток територій. У цьому дослідженні термін „специфічність” розуміється як ознака державної економічної політики, але безгосподарність пов’язана з ринковою недостатністю в певних частинах ринкової системи.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

1.1. Основні аспекти механізму реалізації державної регіональної політики ЄС та України

На сьогоднішній день регіональна державна політика в Україні не мінімізувала ризик, пов'язаний з непропорційним регіональним розвитком, що призвело до збереження та збільшення міжрегіональної нерівності в цілому, краху національного економічного простору та посилення соціальної напруги в суспільстві. Це демонструє необхідність розробки нових підходів до формулювання та реалізації національної регіональної політики, яка стимулюватиме економічне зростання, перетворюватиме регіональні диспропорції у нові можливості для соціально-економічного розвитку та забезпечити високу якість життя незалежно від місця проживання. Суть регіональної політики в різних країнах змінюється залежно від ступеня її впливу. В одних країнах він вважається досить широким - як державне регулювання регіонального розвитку, в інших - з використанням обмеженої кількості інструментів. Широке розуміння регіональної політики є важливим для України в контексті децентралізації влади. «Дж. Жаліло вважає, що оскільки цілі та пріоритети місцевого розвитку не завжди відповідають цілям регіональної політики держави, не потрібно ототожнювати регіональну політику держави з децентралізацією. Децентралізацію слід розглядати як елемент, стадію політики регіонального розвитку. Сьогодні регіональна політика держави охоплює ширший спектр ефектів управління як у просуванні, так і в просуванні самоврядування, надаючи місцевим органам влади більше прав використовувати свій потенціал та ресурси для вирішення проблем місцевого розвитку. Таким чином, децентралізація є інструментом,

який створює та сприяє умовам для економічного зростання та покращення рівня життя в регіонах»[1].

В реальності сучасних реформ, зокрема адміністративної та фіскальної децентралізації, відбувається нове дослідження політики регіонального розвитку через призму пріоритетів та механізмів реалізації цієї реформи, що в свою чергу впливає на розширення списку учасників управління регіональним розвитком. За цих обставин необхідно забезпечити систему управлінських ефектів, узгодження компетенції та закупівель ресурсів, а також посилення відповідальності регіональних та місцевих органів влади. Однак слід мати на увазі, що ефективність місцевих процесів не завжди сприяє регіональній продуктивності через ризик погіршення центральних умов навколишнього середовища, застою в районах з низьким потенціалом розвитку, нездатності вирішити чи захистити важливі проблеми. ресурсів. Корисно розглядати національну регіональну політику з точки зору двох методологічних підходів, що розкривають її суть: розподільчих (функціонального рівня) ресурсів, заснованих на повністю централізованому переході до ієрархічної моделі влади, функціонування, влади та територіальної інституційної структури; вирівнювання бюджету, стратегічне та просторове планування, підтримка бізнесу та розвиток інфраструктури, підтримка сектору тощо. «Передбачається, що це синергічна політика, що має на меті синергетично досягти кумулятивного ефекту від ряду заходів та заходів у певних сферах. При правильному плануванні та реалізації це має набагато більший вплив, ніж окремі заходи політичної галузі разом узяті. На відміну від галузевої політики, вона повинна зосереджуватись насамперед на просторовому впливі конкретних політик та заходів, програм та бюджетів, а також діяти як фільтр, де певна політика орієнтована на конкретні сфери з метою досягнення оптимального (позитивного) впливу та взаємодоповнюючих заходів »[2].

Разом ці підходи розширюють інструменти регуляторних механізмів регіонального розвитку.

Зазначається, що регіональна політика - це, перш за все, політика розвитку, яка включає розробку заходів та заходів, призначених не лише для безпосереднього вирішення соціальних проблем, а й для збільшення економічного потенціалу території та підвищення продуктивності праці. Їх економіка, прибутковість для місцевого бізнесу та зростання доходів. Розвиток національної регіональної політики України показує, що ключові цілі та цінності залишаються незмінними, особливо у підвищенні регіональної конкурентоспроможності та зменшенні міжрегіональної диференціації, забезпеченні територіальної цілісності та сприянні міжрегіональній співпраці. в Україні в роки незалежності для досягнення цих цілей необхідно узгодити та координувати компенсаційні та заохочувальні заходи (рис. 1.1)

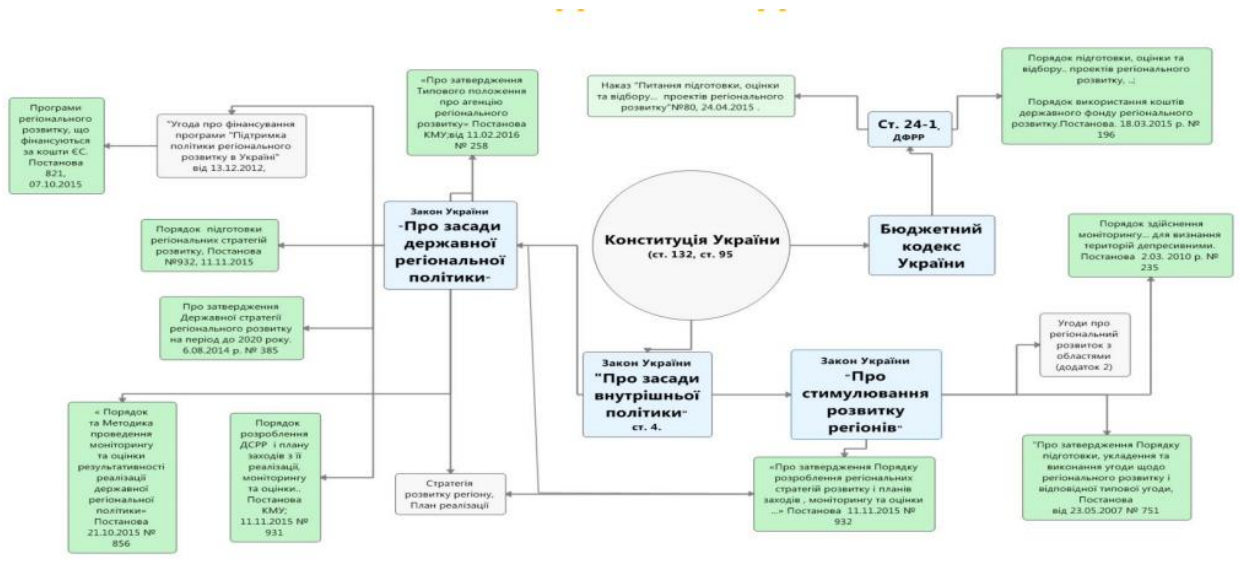

Рисунок 1.1 Законодавство регіонального розвитку[2].

В контексті сучасної регіональної політики ЄС важливо, щоб рівні фінансування сильно варіювались від країни до країни та регіону до регіону: у деяких країнах, включаючи Центральну та Східну Європу, політика згуртованості має макроекономічний вимір і є важливим джерелом економічного фінансування. В інших країнах, особливо в Північній та Західній Європі, фінансування може бути відносно низьким через збільшення внутрішньої концентрації. Крім того, фінансові інструменти використовують

різні методи збору для досягнення різних цілей регіональної політики, залежно від рівня економічного розвитку країни, адміністративної спроможності, виду приватного фінансування та доступу до космосу. Особливістю сучасної регіональної політики ЄС є те, що вона прагне усунути національну та регіональну нерівність, спираючись на інституційний та адміністративний потенціал державного та приватного секторів у менш розвинених регіонах. Це підтверджується не лише змінами у фінансовій підтримці регіональної політики в країнах-членах ЄС, а й її пріоритетами та механізмами реалізації (рисунок 1.2). Варто зазначити, що інновації, людський капітал та ефективні інституції (належне управління) в даний час є головними рушіями регіонального розвитку в країнах-членах ЄС. Підкреслюються ці фактори регіонального розвитку та трансформація традиційної моделі регулювання регіонального розвитку, в якій ключову роль відіграє найважливіша інфраструктура та інвестори країни. Слід зазначити, що, враховуючи українські фактори, ці фактори зберігають своє значення зі зрозумілих причин. Європейські дослідники акцентують увагу на важливості мережевих структур як чинника регіональної конкурентоспроможності. Йдеться не лише про прямі зв'язки між економічними суб'єктами, а й про різноманітність та відкритість зв'язків, що надає регіонам додаткову конкурентну перевагу.

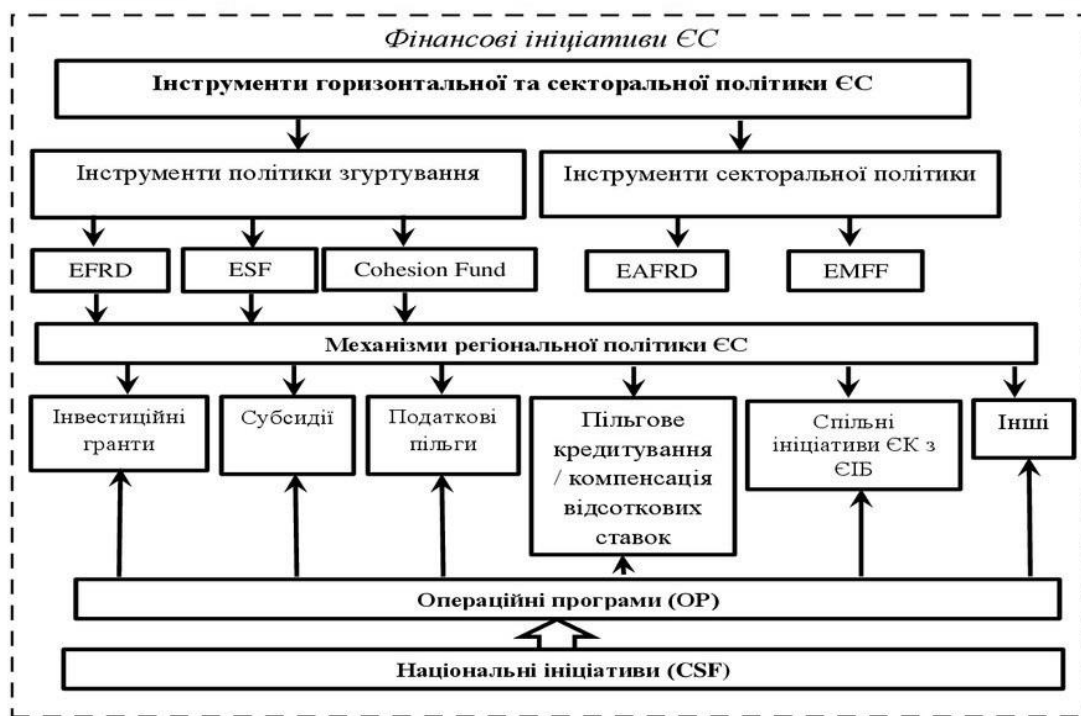

Рисунок 1.2. Сучасні інструменти фінансування регіональної політики ЄС[3]

«Проблема інновацій в економіці європейських регіонів розглядається як аспект поширення інновацій, тобто коли йдеться про регіони, які можуть оновити себе, і ті, де вони імітуються. Інновації в ЄС зосереджені у відносно невеликій кількості регіонів, особливо у Північній та Західній Європі. У цьому контексті регіони України стикаються з обмеженими можливостями для інновацій, не кажучи вже про інноваційну мобільність. Вирішення цієї проблеми полягає в єдності управління: держави, які створюють інституційні умови для розвитку, наприклад, інноваційної інфраструктури (технологічні парки, наукові парки та технологічні полюси тощо), а також регіони та місцеві громади, які ініціюють та впроваджувати такі структури.»[3] .

В Україні вдосконалення регіональної політики та механізмів її реалізації має відбуватися в контексті забезпечення комплексного підходу до управління регіональним розвитком, який забезпечує на мою думку:

- вплив управління балансом шляхом поліпшення координації політики між різними рівнями управління та місцевого самоврядування. уряд; горизонтальна інтеграція всіх галузевих політик, що забезпечує синергетичні ефекти управлінських рішень. У цьому контексті питання узгодженості міської та регіональної політики також надзвичайно важливе;

- врахування територіальних особливостей, що повинно сприяти ефективності місцевого управління;

- створення умов для розвитку мережових форм економічних суб'єктів на міжрегіональному, макрорегіональному, національному та транснаціональному рівнях тощо.

Сучасні національні інструменти регіональної політики в галузі управління та інструменти регіональної політики відображають їх складність (рис. 3.).

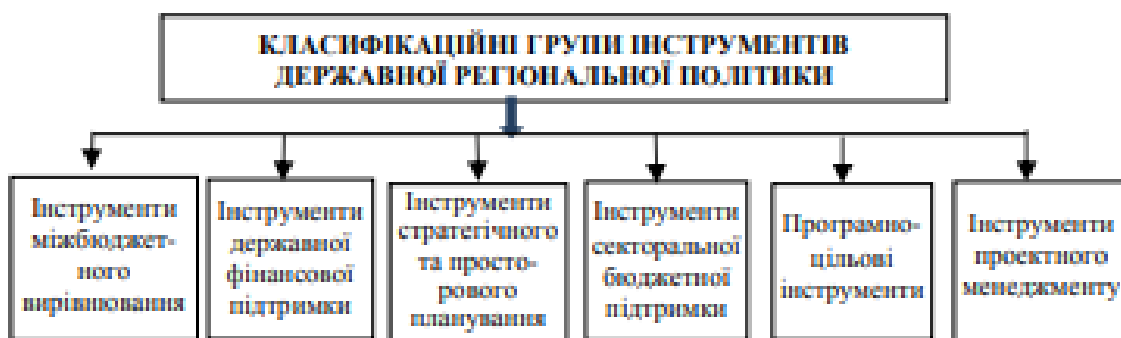

Рисунок 1.3. Класифікація групи інструментів державної регіональної політики[4]

Питання людського капіталу в європейській регіональній політиці пов'язане з міграційним ефектом та необхідністю інтеграції мігрантів, які відрізняються від регіону до регіону та потребують вирішення проблем соціальної інтеграції. Ця політика реалізується шляхом підтримки національного зростання за допомогою моделей, спрямованих на підвищення регіональної "конкурентоспроможності" (Австрія, Бельгія, Греція,

Нідерланди), зменшення структурних регіональних економічних нерівностей (Німеччина, Італія, Іспанія) або поєднання конкурентоспроможності та рівності (Чеська Республіка) (Фінляндія). Франція, Польща). Португалія, Румунія, Словенія, Великобританія). Сьогодні основна увага приділяється проблемам ринку праці, мобільності робочої сили та нерівності. Ефективність управління європейською регіональною політикою пов'язана з низькою якістю регіональних адміністративних установ, швидким використанням ресурсів, згуртованістю та якістю програм та проєктів. Тому у Звітах про згуртованість ЄС (2014, 2017) наголошується, що погане управління є важливим питанням у реалізації регіональної політики. На думку європейських дослідників, "вартість регіональної політики буде менш ефективною, якщо не покращиться якість управління"[4].

1.2. Принципи та детермінанти формування сучасної системи стратегічного планування регіонального розвитку

Сьогодні під час адміністративно-територіальної реформи українська система управління регіональним розвитком змінилася порівняно з системою, розробленою в останні роки. На регіональному та територіальному інтегрованому рівні починають формуватися нові механізми управління, включаючи стратегічні. Важливою частиною системи стратегічного управління є стратегічне планування, що включає створення стратегії, що включає набір стратегічних цілей розвитку та засобів для їх досягнення. По суті, стратегії - це національний, регіональний або місцевий план дій, який визначає, що регіональний уряд хоче робити і як він буде реалізований. Тому цикл розробки та реалізації регіональної стратегії є важливим (рис. 1.4). Хороша національна стратегія регіонального розвитку

допоможе гармонізувати відносини між центром та регіоном з точки зору співфінансування проектів регіонального розвитку, що забезпечить:

- мобілізацію регіональних та національних ресурсів для вирішення найбільш нагальних питань. проблема;
- узгодження інтересів органів виконавчої влади та самоврядування у реалізації стратегічних цілей соціально-економічного розвитку регіону;
- диверсифікація фондів регіонального розвитку, враховуючи також активну участь приватного капіталу у фінансуванні спільних регіональних проектів;
- посилити відповідальність органів місцевого самоврядування за ефективне використання ресурсів для вирішення соціально-економічних проблем регіону;
- чітке визначення відповідальності сторін, спільної відповідальності уряду та муніципалітету за кінцевий результат реалізації конкретних стратегічних цілей тощо.

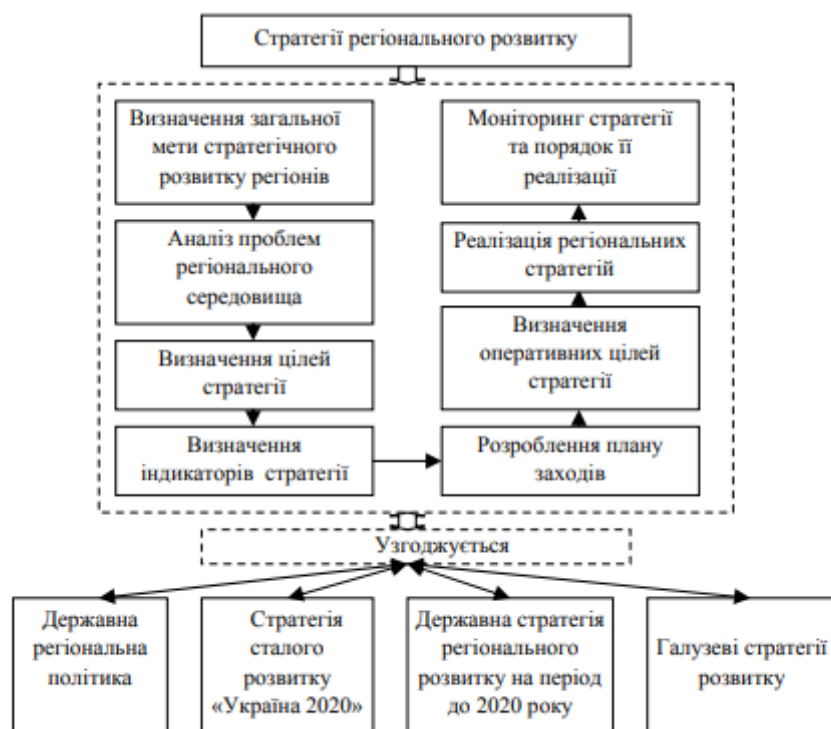

Рисунок 1.4 Цикл реалізації та формування регіональної стратегії[4]

Слід зазначити, що узгодженість стратегій регіонального та місцевого розвитку з національною стратегією регіонального розвитку, яка визначає пріоритети регіонального розвитку країни, є ключовим викликом. Ефективність стратегічного планування регіонального розвитку залежить від ресурсів регіонів, можливостей їх використання, тобто переваги - це сильні сторони регіону та водночас ризики та загрози для соціально-економічного розвитку району. в польових умовах. економічний розвиток. «Процес стратегічного планування не включає загальноприйнятих підходів, методів та процедур, оскільки регіони відрізняються за географічними характеристиками, наявними ресурсами, можливостями економічної діяльності, соціальними організаціями та ефективністю уряду. Методи стратегічного планування для регіонального розвитку слід обирати та розробляти на основі прагматичного відбору різних концепцій і методів та їх синтезу, щоб забезпечити гнучкість механізму та засобів реалізації стратегій, відносну свободу вибору в певній країні. в польових умовах. соціально-економічні умови»[5].

Наступним кроком стратегічного планування регіонального розвитку є визначення можливих шляхів та засобів реалізації підготовленого плану та створення найкращих умов для його реалізації. Крім того, реальність реалізації стратегії регіонального розвитку значною мірою залежить від розподілу ресурсів для кожної пріоритетної сфери регіонального розвитку, а ефективність її реалізації залежить від того, чи встановлені та структуровані стратегічні цілі. .

В Україні необхідно запровадити систематичне стратегічне планування, суть якого полягає у розробці стратегій розвитку територіальних систем на різних ієрархічних рівнях - від державного до місцевого. Хоча розробка національних стратегій регіонального розвитку та регіональних стратегій є усталеною практикою, розробка стратегій місцевого розвитку, особливо для місцевих та регіональних органів влади, є питанням у

найближчому майбутньому. Питання згуртованості стратегій на різних рівнях сьогодні є суперечливим. На основі послідовності етапів стратегічного планування регіонального розвитку можна виділити наступні вимоги до ефективного та належного планування на місцевому рівні:

- узгодження бачення стратегічного розвитку територіальної громади з планом стратегій вищого рівня;

- Розробка стратегічного бачення розвитку територіального суспільства повинна визначатися на основі аналізу викликів та можливостей їх розвитку з урахуванням інтересів їх мешканців. Обґрунтування поточних цілей повинно базуватися на проектній стратегії, яка включає планування ресурсів, необхідних для реалізації проекту, терміни виконання проекту, керівників проектів та вибір системи моніторингу та контрольних показників для плану. Перехід територіальної одиниці кожної країни на обов'язкове стратегічне планування сьогодні залежить від таких моментів: запровадження нових методів та заходів для регулювання регіонального розвитку, створених реформою децентралізації;

- адекватність вимогам модернізації стратегічного планування через погану узгодженість різних типів та рівнів стратегій;

- Невідповідність часових параметрів між різними стратегічними та оперативними цілями. Характер та характеристики стратегічного планування регіонального розвитку в цілому та окремі його елементи та процеси залежать від методологічних принципів стратегічного планування регіонального розвитку[6].

Принцип децентралізації - розглядається разом із “централізацією”, але це два різні процеси. Гнучка та збалансована комбінація централізації та децентралізації підвищить ефективність управління, створить спільний простір компетенцій та взаємної відповідальності, партнерства, субсидіарності, подальшої взаємної передачі та перерозподілу функцій у регіональній громаді. Принцип субсидіарності - це організаційно-правовий принцип, згідно з яким завдання повинні виконуватися на найнижчому,

найнижчому або найдовшому рівні від центру, де їх вирішення можливо і ефективно. «Ідея субсидіарності подібна до децентралізації. Цей принцип став частиною законодавства Союзу як одного з найважливіших механізмів заборони централізації. Принцип субсидіарності має два аспекти: вертикальний та горизонтальний. Вертикальний аспект передбачає розподіл влади між рівнями влади від однієї місцевої країни до іншої. Відповідно до цього принципу влада може бути передана вищому рівню управління, лише якщо неможливо здійснювати її на нижчому рівні. Горизонтальний вимір включає процес розподілу повноважень між органами державної влади на національному, регіональному чи місцевому рівнях»[8].

Принцип субсидіарності має два аспекти: вертикальний та горизонтальний. Вертикальний вимір передбачає розподіл енергії між рівнями влади до місцевої держави. Відповідно до цього принципу влада може бути передана вищому рівню управління, лише якщо неможливо здійснювати її на нижчому рівні. Горизонтальний вимір включає процес затвердження між державними органами на національному, регіональному або місцевому рівні. Принцип систематизації та ієрархії полягає у визначенні регіону як підсистеми пасічників та необхідності розробки та реалізації стратегії соціально-економічного розвитку регіону, яка повинна враховувати: цілі стратегічного розвитку країни, потім другу частина (місто, район, ОТГ). Принцип систематизації вимагає багатосторонньої координації зовнішніх та внутрішніх факторів та шляхів регіонального розвитку. Цей принцип створює стратегічну систему управління. Сумісність стратегії з рівнем розвитку регіону - диференційований вибір можливих напрямків регіонального розвитку та можливостей регіональної стратегії з урахуванням рівня (фази) економічного розвитку регіону. Вибір стратегії повинен враховувати узгодженість між реальною економічною ситуацією та цілями регіонального розвитку. Принцип державно-приватного партнерства та співробітництва полягає у поєднанні економічних відносин із інституційними змінами, включаючи посилення взаємодії між органами державної влади,

регіональними структурами та бізнес-підрозділами для формування сучасних тенденцій та моделей регіонального розвитку, координації держави, бізнесу та громад. Принцип соціального домінування - з урахуванням усіх стратегічних рішень та стратегічного планування та управління документами регіонального та містобудування, з основною метою - покращення рівня життя та якості життя людей, що проживають у районі. Принцип відкритості та доступності інформації базується на відкритих інформаційних системах за безпосередньої участі мережевих структур громадянського суспільства та додаткових професійних управлінських та експертних структур. Принцип інновацій - включає не тільки належне управління, регулювання та підтримку інноваційних процесів у різних економічних та соціальних секторах, але також набуття нових знань в галузі управління, впровадження організаційних, структурних, економічних та соціальних систем, впровадження регіонального управління, модернізація. Виходячи з цих принципів, ми бачимо, що найбільшою проблемою для підвищення ефективності стратегічного планування регіонального розвитку та місцевого розвитку є відсутність комунікації між усіма економічними суб'єктами та органами державної влади. Реалізація регіональної політики країни безпосередньо пов'язана з реалізацією національних стратегій регіонального розвитку України. Визначаючи стратегічні цілі цих стратегій, вони повинні враховувати існуючі виклики регіонального розвитку та зміни умов реалізації. «Так, у 2015 р. Національна стратегія регіонального розвитку визначила основні проблеми регіонального розвитку: низьку інвестиційну активність та інноваційну активність у регіонах. нерозвиненість виробничої та соціальної інфраструктури; зростання регіональних диспропорцій у соціально-економічному розвитку; слабкі міжрегіональні зв'язки; нераціональне використання людського потенціалу»[9].

Друга стратегія - це національні стратегії регіонального розвитку до 2020 року. Розвиток - це не лише результат його попереднього завершення, а й змін умов зовнішнього та внутрішнього регіонального розвитку. У 2014

році невирішені проблеми регіонального розвитку створили додаткові ризики, пов'язані із зовнішнім впливом Росії на Автономну Республіку Крим, Севастополем та східними регіонами України, а також внутрішніми факторами. Стратегія національного регіонального розвитку до 2020 р. завданнями стратегії є вирішення проблем підвищення регіональної конкурентоспроможності, територіальної соціальної та економічної інтеграції та ефективності державного управління у сфері регіонального розвитку (рис. 1.5).

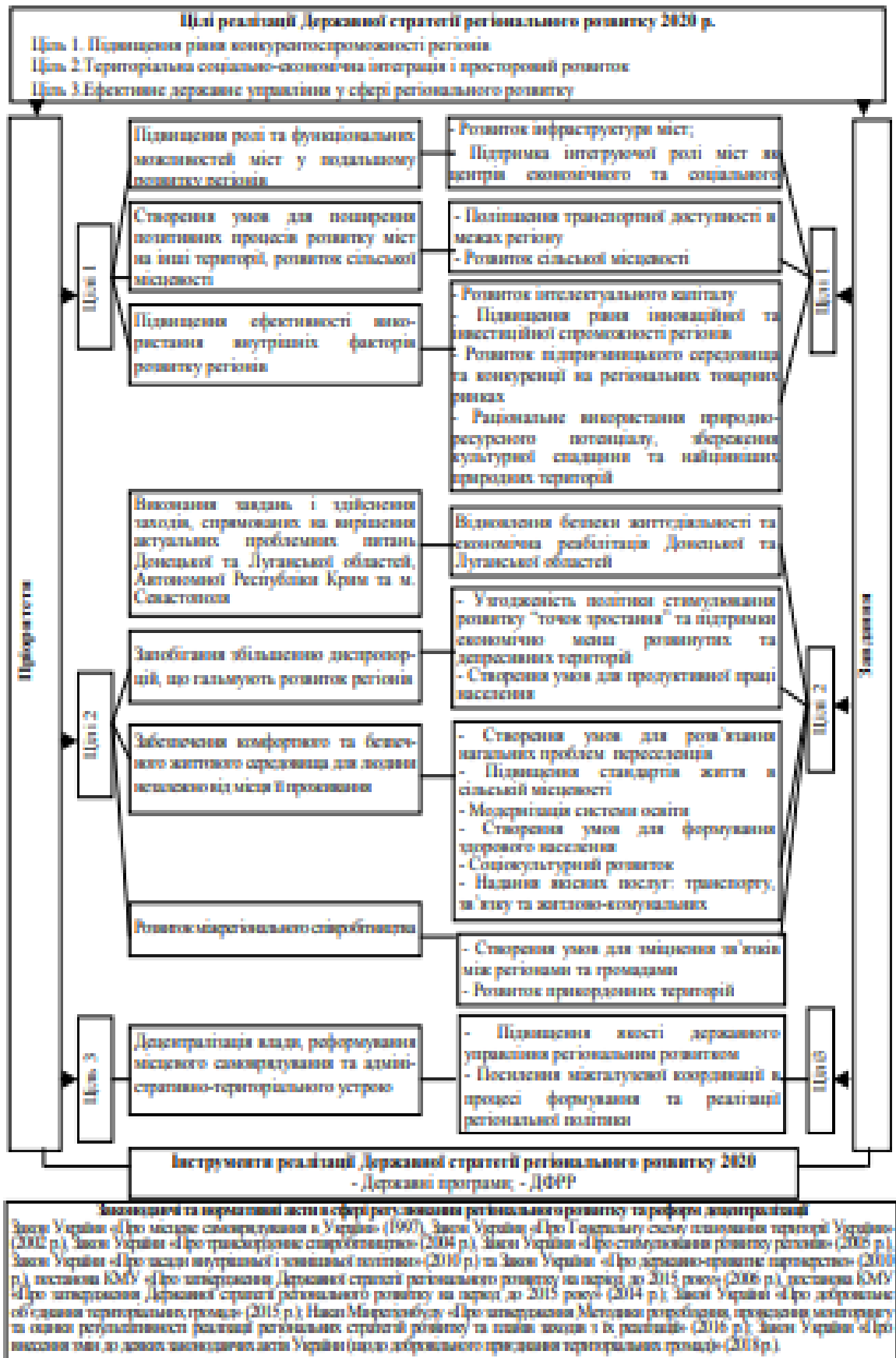

Рисунок 1.5 Елементи, що створюють систему національної стратегії регіонального розвитку[5]

Стратегічною метою стратегії регіонального розвитку є створення умов для збалансованого динамічного розвитку регіонів України для забезпечення соціально-економічної згуртованості в країні, підвищення регіональної конкурентоспроможності, підвищення економічної активності, підвищення рівня життя, гарантованих державою соціальних стандартів та стандартів. Інший регіональний розвиток України. для всіх громадян, незалежно від місця проживання. Для досягнення цієї мети регіони також можуть стати економічно сильнішими, згуртованішими та незалежнішими завдяки ефективній децентралізації, децентралізації та застосуванню принципу субсидіарності. Успіх реалізації стратегій залежить від забезпечення балансу між інтересами та соціальною відповідальністю тих, хто бере участь у їх реалізації, та ефективності залучення довгострокових інвестицій у пріоритетні сфери регіональної економіки.

Основними проблемами, що виникають при розробці та впровадженні системи стратегічного планування, є:

- недостатня увага до бізнес-структур та інститутів громадянського суспільства в процесах стратегічного планування фізичного розвитку;
- недостатній контроль ефективності реалізації стратегії;
- Відсутність регіональних показників, які обмежують можливість виявлення довгострокових перспектив соціально-економічного розвитку регіонів. Для вирішення вищезазначених завдань буде корисним:

1. Розробити структуру стратегічного планування, яка чітко визначає:

- стратегічні цілі національної регіональної стратегії, що стосуються питань національного характеру, включаючи інтеграцію та цілісність між-регіоналами, враховувати галузеві реформи та стратегії в конкретних секторах та секторах економіки;
- Стратегічні цілі розвитку регіонів, залежно від наявного потенціалу та потреб для вирішення проблем на міжрегіональному рівні, таких як інфраструктура та бізнес-проекти тощо.

- цілі рамоквих стратегій територіальних громад, які спрямовані на використання своїх конкурентних переваг та економічного зростання на території шляхом підвищення ефективності використання місцевих ресурсів. Створити чітку систему моніторингу для гармонізації показників моніторингу в національній стратегії регіонального розвитку на 2020 рік, регіональних стратегіях та стратегіях розвитку взаємодії. Ініціювати створення комітетів з моніторингу для оцінки реалізації та реалізації регіональних та місцевих стратегій розвитку та оприлюднення їх висновків. Тому сучасна система стратегічного планування повинна бути інструментом, який справді виконує свою стратегічну функцію. Наявні сьогодні ресурси для реалізації державної регіональної політики зосереджені на реалізації коротко- та середньострокових пріоритетів, що ускладнює довгострокове планування. Сюди входить прийняття стратегічних рішень на всіх рівнях системи стратегічного управління, що підвищує передбачуваність змін, підвищує продуктивність землекористування та якість управління в цілому[10].

1.3 Досягнення та проблеми стратегії регіонального розвитку України до 2020 року

Сьогодні стратегічне планування в Україні є важливим елементом стратегічного управління на національному, регіональному та місцевому рівнях. «Постановою Кабінету Міністрів від 6 серпня 2014 року затверджено 385 затверджених стратегій регіонального розвитку на період до 2020 року. Механізм передбачає їх реалізацію відповідно до Постанови Уряду від 20 грудня 2017 року № 1089 "Про внесення змін до національної стратегії регіонального розвитку" Розвиток до 2020 року Показники розвитку системи відповідають основним прогнозованим макроекономічним показникам

соціально-економічного розвитку країни та цілям, що містяться в національній доповіді "Цілі сталого розвитку України". За участю громадських об'єднань та науково-дослідних інститутів, об'єднань місцевого самоврядування по всій Україні»[11].

Посткризовий період та змінена соціальна та економічна ситуація вказують на недоліки поточної політики та виклики її реалізації:

1) Недостатнє висвітлення регіональних проблем. Поточна політика визначає низьку територіальну конкурентоспроможність у сфері , незадовільні інноваційні та інвестиційні ресурси як основні виклики соціальному та економічному розвитку сільських територій. Однак на порядку денному соціально-економічного розвитку є й інші питання у сферах, що заважають успішному розвитку сільських територій: недостатня адаптація території до макроекономічного району та їх надмірна увага до зовнішніх ринків. невелика кількість конкурентних інвестиційних можливостей та відсутність сприятливого інвестиційного середовища в регіонах. спотворення інвестиційних можливостей - форми інвестування на території; неможливо впровадити швидкі інноваційні технології через застарілість основних фондів тощо.

2) Відсутність важливості окремих цілей, відсутність методу вибору пріоритетних цілей для розвитку сільських територій. Поточна політика стверджує, що основними цілями системних змін у розвитку сільських територій є підвищення конкурентоспроможності територій та зміцнення їх ресурсного потенціалу, забезпечення розвитку людських ресурсів, розвиток міжнародної співпраці (лише зовнішня - через та за кордоном) та створення інституційних умов, для розвитку сільських територій. Поточна політика визначає такі аспекти системи передачі, як регулятивна підтримка та інституційна підтримка. організаційна підтримка реалізації політики (угоди, програми державної допомоги, програми регіонального розвитку, програми розвитку громади та розвиток культури), фінансування та науково-методичне забезпечення.

Метод розвитку сільських територій показує низьку ефективність існуючих інструментів реалізації політики:

3.1. Юридичних та інституційних недостатньо для впровадження провозних правил та механізмів. З 2012 року Червень Закон України «Про державне стратегічне планування» та «Принципи державної регіональної політики».

3.2. Глава "Фінансова підтримка " не містить конкретних вказівок щодо джерел фінансування реалізації ініціатив для досягнення певного рівня еквівалентності (крім бюджетних ресурсів), а також не визначає механізм використання державних та місцевих бюджетів.

3.3 Розділ "Фінансова підтримка реалізації стратегії" не містить конкретних вказівок щодо джерела ресурсів для реалізації проектів для досягнення певних цілей (крім бюджетних ресурсів) та не визначає механізм державного використання та місцевих бюджетів. Слід лише зазначити, що мінімальна сума бюджету повинна бути ефективно використана.

3.4. Науково-методичне забезпечення реалізації стратегії. Цей розділ не визначає механізм науково-методологічного забезпечення реалізації стратегії, а також роль громадськості, установ та представників бізнесу у розробці та реалізації стратегії. У поточній стратегії відсутні важливі компоненти механізму реалізації, такі як стратегія реалізації стратегії та контроль за її реалізацією, що зменшує практичне значення стратегії. Загальними недоліками поточної стратегії є відсутність чітко спланованих та обґрунтованих розрахунків (або показників) для бачення перспектив трансформаційних змін у соціально-економічному розвитку регіонів, опис структурних частин стратегії в умовах невизначеності . Такі недоліки знижують цінність та ефективність стратегії, знижуючи можливість досягнення своїх стратегічних цілей[12].

РОЗДІЛ 2. ПРОГРАМНІ ТА ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МЕТОДОЛГІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1. Програмно-цільовий підхід до управління регіональним розвитком

В нинішньому економічному кліматі пріоритетним напрямком державного управління є соціально-економічні відносини на місцевому рівні, які зосереджуються на питаннях зайнятості та соціальної допомоги, місцевому бюджеті та адекватному фінансуванні соціальних витрат (освіта, охорона здоров'я, ландшафтна архітектура, місце місця проживання). . - економіка тощо). На жаль, нинішня ситуація системи управління в регіонах неефективна. Негативні тенденції соціально-економічного розвитку регіонів України вимагають нового і практичного застосування нових методів управління соціально-економічними процесами. Одним із них є програмний підхід, який зосереджений на визначенні пріоритетів та цілей соціально-економічного розвитку та пошуку шляхів їх досягнення, які можуть забезпечити комплексне вирішення проблем територіального розвитку та бюджетної ефективності. Однак наразі неможливо повною мірою використати потенціал цього підходу, наприклад, підвищення соціально-економічної ефективності державних видатків та, з іншого боку, збільшення соціально-економічного розвитку в цілому. Одним із найефективніших національних та місцевих методів управління у світі є стратегічно програмно-орієнтований, що реалізується за допомогою конкретних програм і безпосередньо пов'язаний з розподілом бюджетних ресурсів та фактичними або запланованими результатами їх використання. використання відповідно до встановлених пріоритетів державної політики. Саме поняття "програмно-цільове управління" трактується в широкому розумінні як метод реалізації

програмного забезпечення для управлінських рішень, так і як реалізація комплексного підходу до соціально-економічних проблем. Програма розглядається як інструмент змін, що обирається з декількох варіантів, і як найефективніший спосіб досягнення очікуваних результатів. Термін "мета" означає, що програми орієнтовані на заздалегідь визначену і чітко визначену мету. Типова структура регіонально орієнтованої програми повинна включати: опис проблеми, основні цілі та завдання, план дій, забезпечення ресурсами, механізм реалізації, методи управління та контроль за його виконанням та оцінку очікуваної ефективності та наслідків. Його здійснення. У той же час, програма повинна чітко визначати цільову спрямованість, точне застосування, часові рамки, розумні експлуатаційні та реалізаційні витрати та очікуваний економічний та соціальний вплив (кінцевий результат реалізації програмних документів). Для забезпечення ефективності Системи управління територіальним розвитком стратегічна програма вимагає створення фінансової підтримки та ресурсної підтримки для досягнення цілей та забезпечення їх мети. Щоб досягти позитивного ефекту від практичного застосування, має бути прямий зв'язок між активами та доходом. Однак слід зазначити, що така ситуація завжди оборотна: виділені кошти мають прямий вплив на результати послуг, а результати - це кошти, які будуть використані для цього у наступному бюджетному періоді. Основою програмного підходу до управління регіональним розвитком є вибір основних цілей території, розробка узгоджених заходів, які повинні бути досягнуті шляхом швидкого та збалансованого доступу до ресурсів щодо їх ефективного використання. Тобто, він реалізується за цією схемою "мета - шлях досягнення - спосіб досягнення - результат". Цей підхід орієнтований на управління, передбачені його компоненти та організаційну структуру, але на елементи програми та програму[13].

Загалом, програмно-цільове управління орієнтоване на: оптимізацію територіальних пропорцій в економіці, уникнення надмірної регіональної диференціації на основі рівня соціально-економічного розвитку,

забезпечення ефективного функціонування регіональних ринків та багато іншого. Застосування програмно-цільового підходу в регіоні сприяє формуванню ефективної місцевої автономії, посилює її матеріальну, фінансову та організаційну незалежність. Це дозволяє місцевим органам влади наголосити на виділенні і без того обмежених бюджетних ресурсів і направити їх на вирішення найбільш важливих та пріоритетних питань територіального розвитку при реалізації цільових регіональних програм.

В Україні цей метод застосовується з 2001 року, з прийняттям Бюджетного кодексу, який виконує державний бюджет відповідно до цільової програми, видатків бюджету для розпорядників коштів Державного фонду. Однак спочатку цей підхід не застосовувався належним чином, головним чином через неадекватне бюджетування та відсутність досвіду планування та представлення бюджетів для їх виконання та практичних навичок.

Правові основи застосування методу програмно-цільового планування Конституція України, Закони України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", "Про державні цільові програми", "Про місцеве самоврядування в Україні" ", "Про стимулювання розвитку регіонів", " Про засади державної регіональної політики» та інші закони і підзаконні нормативно-правові акти"[14][15][16].

Законодавство України дозволяє діючим місцевим органам виконавчої влади та місцевим органам влади розробити цільову програму. Поки що існують рекомендації щодо підготовки регіональних цільових програм, нагляду та звітування про їх виконання. В керівних принципах зазначено, що " програмно-цільове управління ", яке передбачає низку робіт та дій, узгоджених за умовами та ресурсами, а також всім залученим спеціалістам для вирішення найбільш актуальних питань у країні чи в окремих економічних чи соціально-економічних аспектах за рахунок реалізації в

місцевому соціально-економічному розвитку економічного та фінансового, а джерело включено до річних програм в Києві та Севастополі.

Незважаючи на те, що в багатьох документах відповідного часу, прогнозах та документах програми ефективність плану регіонального розвитку є низькою в Україні, це пов'язано з відсутністю чітких стратегічних документів ієрархія, розуміння і однозначність при тлумаченні різних видів основ і цілей. програмні документи. Найбільша складність полягає у взаємозв'язку між робочим планом реалізації регіонального розвитку регіональним та соціально-економічним розвитком та розробкою регіональних цільових програм.

Для досягнення бажаних соціально-економічних результатів цього прогресу орієнтоване управління регіональним розвитком повинно базуватися на принципах програми, запропонованої формулою організації, наукові та соціальні впливи на економічну ефективність, пропорційність та збалансованість, пріоритети соціального розвитку, щоб змагатися коротко-, середньо- та довгостроковий розвиток і коли фраза словосполучення довгостроковий стратегічний визначена в документах: адже це війна та соціально-економічний розвиток у країні. Програма є цільовою основою для підготовки регіону

- Питання полягає в рівні, який вимагає дії на місцях як переконливих місцевих органів влади та місцевих органів влади, бізнесу, установ та організацій.

- Отримати реальну можливість забезпечити виконання програми, фінансові ресурси - бюджетні та інші джерела коштів, матеріально-технічні та трудові ресурси. Регіональний важливий інструмент для реалізації цільових програм повинен забезпечити соціально-економічний розвиток країни.

Для того, щоб програми мали справді позитивний вплив на розвиток економіки регіону, бюджетні кошти, враховуючи їх фінансові обмеження, слід розподіляти лише на найбільш ефективні програми, такі як інноваційний

економічний розвиток та експорт наукомісткої продукції, енергоефективність та інше. У майбутньому програмно-орієнтований підхід повинен стати більш ефективним та дієвим механізмом вирішення пріоритетних соціально-економічних питань у регіоні[17].

2.2 Оцінка механізму формування доходів місцевих бюджетів в Україні та місце Дніпропетровської області області у рейтингу регіонів

Порівнюючи розвиток ВВП, Міністерство фінансів України за період від початку реформи децентралізації у 2015-2019 роках (а прогнозами Світового банку на кінець 2019 року, це 2,7 відсотка.) І це бюджетна динаміка міжбюджетних трансфертів до місцевих бюджетів. Це пов'язано з поступовим зростанням загального доходу, його частка сягає до 15%. Частка місцевих бюджетів серед бюджетів перекладається на державний бюджет, але вже в 2019 р. Вона зменшилася на 50,2%, а в 2015 р. - до 59,08 відсотків.

Порівняно з іншими регіонами України, динаміка надходжень до бюджету Дніпропетровської області і навіть міста Києва свідчить про те, що наша країна входить до рейтингу та є однією з найрозвиненіших областей України. З вищевикладеного, триваюча тенденція економічного лідерства є важливою частиною важеля впливу, що дозволяє Дніпропетровській області та країні зайняти одну з ключових позицій та забезпечувати ресурси з місцевого та державного бюджетів. критерії економічного розвитку;

1. Має потужний економічний потенціал (енергетика розвинена більше, ніж в інших регіонах, незважаючи на втрати 38 компаній, головним чином у технологіях, гірничо-збагачувальній промисловості, енергетиці, сільському господарстві тощо).

2. Можливість місцевих органів влади створювати місцеві бюджети шляхом децентралізації агентств та їх державних проєктів, наближених до

місцевих територій, сприяла розумній та вегетаріанській ролі у зміцненні бюджетів.

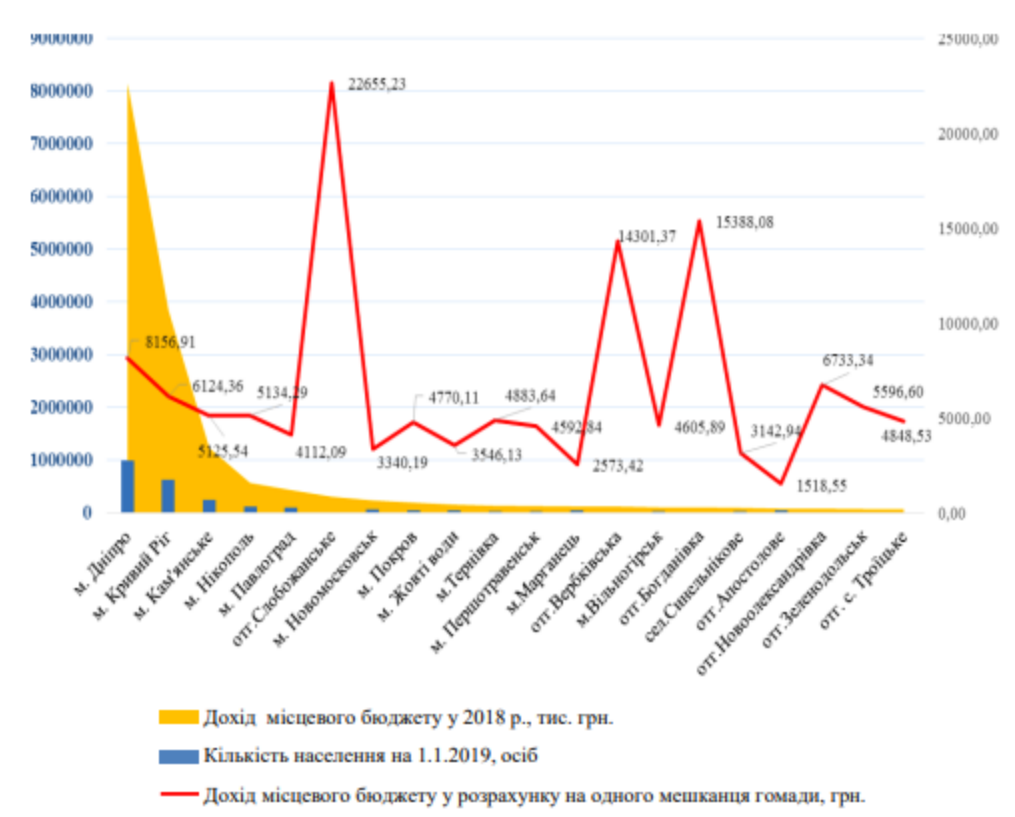

Рисунок 2.1 Дохід місцевих бюджетів у розрахунку на одного мешканця у топ-громадах Дніпропетровської області у 2018 році[6]

Якщо загальний фонд має намір фінансувати більшу частину захищених витрат, більша частина буде витрачена на розробку обладнання, модернізацію та економічну та соціальну інфраструктуру.

2.3 Фінансові інструменти державної підтримки соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області

В рамках реалізації концепції реформи місцевого самоврядування та територіального устрою України проводиться активна робота щодо формування кваліфікованих територіальних громад. З 2015 року в Україні тривають енергійні процедури реформування державного управління. Радикальна децентралізація влади між ними та, в цьому контексті, зміни у механізмі отримання доходів місцевого бюджету в Україні. Нинішня реформа є рушійною силою побудови демократії, економічного та соціального розвитку, створення безпечних та комфортних умов життя та побудови соціального суспільства. Ефективне впровадження механізмів економічного розвитку в Дніпропетровській області до 2027 року та раціональна організація державних установ у регіоні, забезпечення їх ефективного функціонування, створення та підтримка всебічного середовища для громадян та широка участь громадян у прийнятті рішень для отримання достатніх ресурсів за допомогою різних фінансових інструментів та механізмів отримання доходів місцевих бюджетів[18].

Місцеві бюджети: джерелом державного управління є план створення та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань та функцій, що виконуються органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду, що включає регіональний, районний, та муніципальний бюджети, економічний розвиток, та безпека.

За рахунок місцевого бюджету органи місцевого самоврядування часто надають широкий спектр послуг місцевому населенню, деякі з яких фінансуються за рахунок міждержавних трансфертів з державного бюджету чи інших джерел. Тому роль місцевих бюджетів, ступінь розподілу функцій і, отже, витрати між національним та місцевими бюджетами визначаються певною мірою величиною розподіленого на них валового внутрішнього продукту (ВВП), наприклад, участю суспільних благ у місцеве споживання. Він може задовольнити потреби та вимоги громадян. «Порівняння зростання ВВП Міністерства фінансів України за період від початку реформи децентралізації, тобто за період 2015-2019 рр. (Враховуючи, що Світовий

банк очікує зменшення на 2,7% у 2019 р. та міжбюджетних трансфертів місцевого бюджету, отриманих із місцевих бюджетів за той самий період, виявили, що внаслідок поступового збільшення абсолютного обсягу доходів місцевих бюджетів їх частка продовжує коливатися близько 15%»[19].

Рисунок 2.2 Частка доходів місцевих бюджетів у ВВП України за період з початок децентралізації[7]

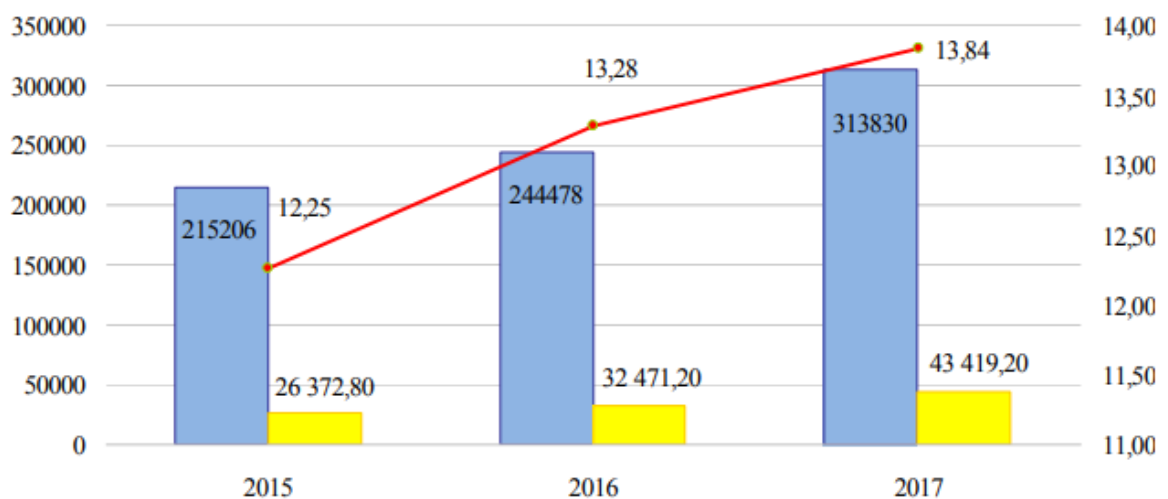
Для порівняння у 2018 р. Частка доходів місцевих бюджетів в економічно розвинених країнах, таких як Фінляндія та Швеція, перевищує 24% ВВП в Європейському Союзі та близько 7% у менш розвинених країнах, таких як Греція, Кіпр та Мальта.

Тому збільшення участі місцевих бюджетів у ВВП є одним із важливих показників ступеня децентралізації та певного вираження демократії та готовності органів місцевого самоврядування та громадян брати участь у територіальному розвитку.

Беручи до уваги частку бюджетних надходжень Дніпропетровської

області у валовому внутрішньому продукті як показник загальної вартості області, зазначимо, що її частка в регіоні наразі розподіляється по місцевих бюджетах трохи менше, ніж в регіоні.

Бюджет об'єднаних територіальних громад створених за децентралізованих умов, має прямий зв'язок між бюджетами та національним бюджетом. Ефективність місцевого бюджетного механізму в децентралізованих умовах можна оцінити за допомогою кількісного критерію, такого як відношення доходів місцевих органів влади (місцевого бюджету) до доходів державного бюджету. З цією метою було оцінено механізм надходжень до місцевих бюджетів України та проаналізовано рівень незалежності місцевих бюджетів від міжрегіональних трансфертів державного бюджету з початку децентралізації, хоча в 2015 році спад становив 59,08%. У 2019 році очікується до 50,2% [20].

■ Валовий регіональний продукт Дніпропетровської області, млн.грн.
■ Зведений бюджет Дніпропетровської області Бюджет, млн.грн.
—●— Частка доходів місцевих бюджетів Дніпропетровської області у ВВП,%

Рисунок 2.3 Частка доходів бюджету Дніпропетровської області у валовому регіональному продукті[8]

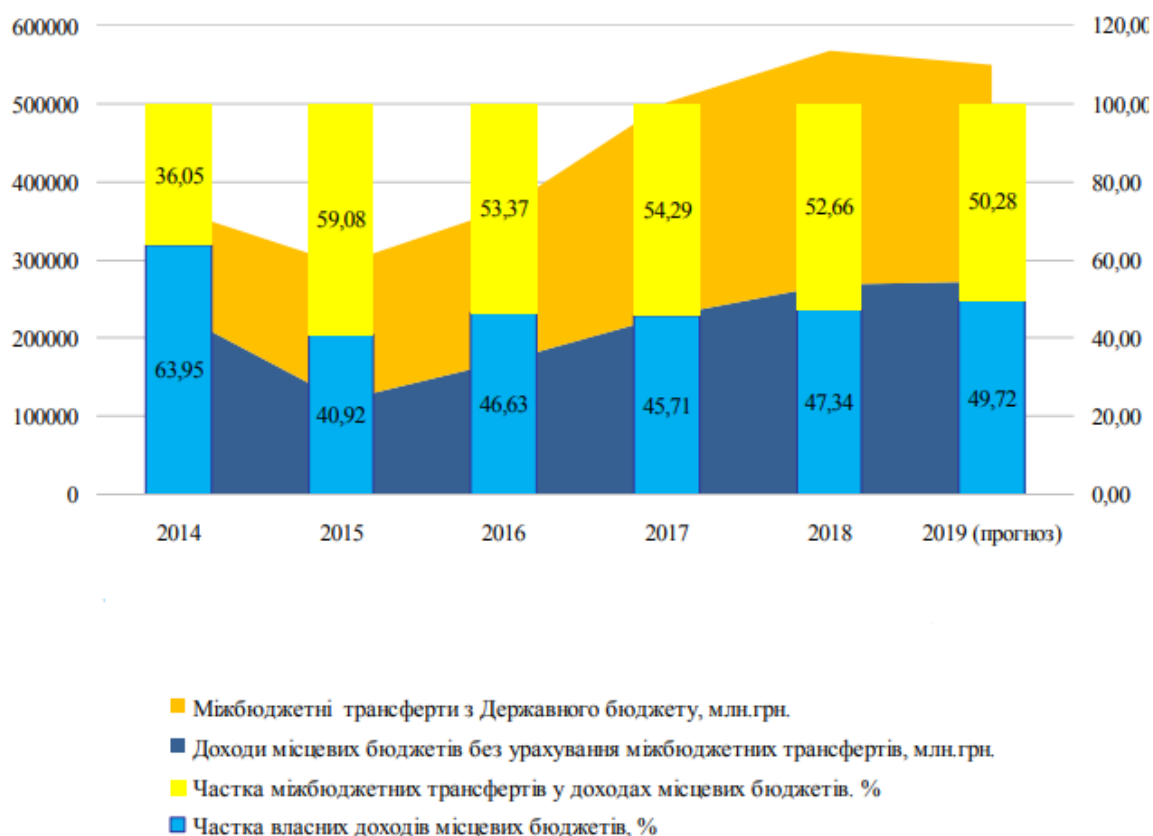

Рисунок 2.4 Рівень залежності доходів місцевих бюджетів від міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України[9]

Щоб оцінити, чи відповідає механізм доходів місцевих бюджетів у Дніпропетровській області загальним національним тенденціям, було проведено аналіз залежності доходів місцевих бюджетів у Дніпропетровській області від державних трансфертів з державного бюджету. Водночас залежність від місцевого бюджету в регіоні була дещо меншою, ніж у середньому по країні: у 2017 р. Відношення власних ресурсів до міждержавних трансфертів у Дніпропетровській області змінилося

відповідно до 53,59 та 46,41% від власних надходжень (45, 71 та 54, 29%). Цей позитивний імпульс пояснюється, по-перше, значним прогресом регіону до децентралізації, а по-друге, відносно високим рівнем власних ресурсів. Таке поступове посилення фінансової автономії територіальних громад є одним із пріоритетів порядку денного місцевого розвитку України та України, оскільки їх правова та організаційна автономія та економічний розвиток неможливо досягти без належного забезпечення місцевих бюджетних ресурсів.

Рисунок 2.5 Рівень залежності доходів місцевих бюджетів Дніпропетровської області від міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету[10]

Динаміка доходів бюджету Дніпропетровської області порівняно з іншими регіонами України та міськими бюджетами Києва (включаючи

трансферти державного бюджету) свідчить про те, що наша область все ще є однією з найкращих у рейтингу областей України за доходами 2015-2017 рр. Виходячи з вищевикладеного, така постійна тенденція економічного лідерства у Дніпропетровській області є традиційною та має кілька важливих інструментів, що дозволяють регіону зайняти одну з провідних позицій та є потужним джерелом місцевого та державного бюджету. Сильний економічний потенціал (розвинена промисловість порівняно з іншими регіонами, незважаючи на певні втрати від партнерства, зокрема: технології, гірничодобувна промисловість, промисловість, сільське господарство тощо). Інституційна спроможність місцевих органів влади створювати місцеві бюджети в умовах децентралізації, поступово зменшуючи муніципальне управління в порівнянні з типовою ситуацією споживача та посилюючи його роль у формуванні доходів місцевих бюджетів.

Виходячи з вищевикладеного, ми можемо підтвердити: постійний розвиток у напрямку економічного лідерства є традиційним для Дніпропетровської області і має кілька важливих команд, які дозволяють регіону обіймати одну з керівних позицій в Україні, вони є надійним джерелом для державного місцевого бюджету сприяти економічному розвитку; потужний економічний потенціал (розвинена промисловість порівняно з іншими регіонами, незважаючи на втрату деяких асоціацій, особливо машинобудування, гірничо-збагачувальна промисловість, промисловість, сільське господарство тощо); Отримує інституційну спроможність місцевих органів влади створювати місцеві бюджети в децентралізованих умовах, поступово віддаляючись від місцевого самоврядування колишньої споживчої позиції, та посилюючи свою роль у отриманні доходів місцевих органів влади[21].

РОЗДІЛ 3. ДЕРЖАВНИЙ ФОНД РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЯК ОСНОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

3.1 Проблеми регіональних стратегій, які мають вплив на ефективність ДФРР

Система стратегічних документів на регіональних територіях частково несумісна з державною регіональною політикою та не дозволяє ефективно інвестувати державні витрати на розвиток сільських та територіальний громад.

З початку 2015 року в Україні була запроваджена система стратегічних документів на національному та регіональному рівнях. Однак багато регіональних стратегій та планів дій щодо їх реалізації містять багато помилок, які обмежують ефективність впровадження ДФРР у цих сферах. Це стосується не лише стратегії 2020, а й стратегії 2027 року.

Основні помилки та стратегічні документи, що знижують ефективність державних інвестиційних фондів для розвитку сільських територій та територіального розвитку:

низькі технічні звіти щодо проектів та планів дій щодо реалізації регіональних планів (витрати на технічні проекти не вказані, відсутні кількісні та якісні показники ефективності, деякі регіональні плани - відсутні технічні проекти на 2020 рік)[22].

У деяких регіонах вартість плану дій щодо реалізації регіональної політики перевищила десятки мільярдів гривень, і очевидно, що цей регіон не матиме доступу до цих ресурсів згідно з планом реалізації політики.

Плани дій щодо реалізації політики включають багато асигнувань на проекти, які в даний час зачіпають окремі громади, і деякі на проекти, що мають стратегічний вплив на розвиток району.

Помилка при виборі системи зі стратегічними цілями є помилкою другого класу, тобто вибір окремих регіональних цілей базується не на логіці, а на суб'єктивних факторах.

Ще одна помилка - недостатня прозорість прийняття рішень та публічний доступ до інформації, тобто підготовка стратегічно важливих документів без обговорень з різними суб'єктами - урядовцями та автономією на різних рівнях, бізнесом, наукою, громадянським суспільством. Він не містить інформації про осіб, відповідальних за формулювання політики, моніторинг та подальші дії, інформацію про комунікацію, а також деталі політичних обговорень та публічних дебатів.

ЄС є дуже ефективним "захистом" від таких помилок. Жодна область не може отримати вигоду від Структурних фондів, якщо це не відповідає Європейській Комісії. На жаль, такого захисту в Україні не існує, тому низька якість підготовлених регіонами стратегічних документів не обмежує можливості отримання коштів з міської казни.

Водночас громадськість зосереджується на обговоренні стратегічних документів в Україні, про стратегічне середовище.

У той же час важливим є важливе визначення: СЕО - це систематизований процес аналізу потенційних наслідків пропонованих планів на навколишнє середовище та їх врахування при складанні планів, планів та планів. З цим визначенням СЕО прагне сприяти інтеграції екологічних міркувань та підготовці та прийняттю планів, планів та планів для забезпечення високого рівня охорони навколишнього середовища та сприяння сталому розвитку. Основний обсяг реалізованої продукції фактично

виробляється в двох містах області. Виробництво в інших містах обласного значення (крім Дніпропетровська та Кривого Рогу) не перевищує 29% загального обсягу продажів в регіоні.

Економіка регіону все ще базується на гірництві, металургії з низькою доданою вартістю та наукомісткому виробництві. Промислова продукція енергоємна і споживає багато ресурсів на одиницю продукції.

Оскільки регіон давно закритий для світу і досі не широко відомий за його межами, споживання туристичних ресурсів на ринку туристичних послуг залишається низьким.

Більшість робітників працюють на великих промислових підприємствах, більшість з яких знаходиться у місті. Хоча жіноче населення переважає, для цієї категорії людей недостатньо робочих місць. Частка легкої та інших галузей, до яких могли б входити жінки, незначна.

Незважаючи на відносно велику кількість сільськогосподарської продукції, рівень та якість переробки сільськогосподарської продукції є недостатніми.

У більшості галузей економіки регіону рівень інновацій не відповідає потребам та можливостям розвитку.

Метою програми "Зменшення економічних дисбалансів" є забезпечення поступових змін в економіці регіону з метою зменшення ризику його залежності від зовнішніх ринків, зменшення відмінностей в економічному розвитку окремих адміністративних одиниць. Метою програми є досягнення стратегічної мети[23].

Стратегії має реалізовуватися разом із такими програмами:

1. Регіональна програма інноваційного розвитку на період до 2020 року.
2. Програма розвитку малого та середнього підприємництва у Дніпропетровській області на 2019 – 2021 роки.
3. Програма формування позитивного міжнародного іміджу та розвитку міжнародних зв'язків Дніпропетровської області на 2019 – 2021 роки.

4. Регіональна програма охорони та захисту інтелектуальної власності на період до 2021 року.

5. Програма розвитку туризму у Дніпропетровській області на 2014 – 2021 роки[23].

Таблиця 1.1 Орієнтований фінансовий план проєктів Дніпропетровської області

Назви проєктів	Вартість, тис. грн			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Разом
1.1. Створення бізнес-інкубаторів у монопрофільних містах	2500	3000	2500	8000
1.2. Створення Центру підтримки бізнесу	650	800	500	1950
1.3. Мікро-редитний фонд для МСБ монопрофільних міст	500	500	1000	2000
1.4. Підтримка розвитку підприємств легкої промисловості у монопрофільних містах та стимулювання створення робочих місць для жінок	100	200	300	600
1.5. Створення системи індустріальних парків	2000	2000	2100	6100
1.6. Індустріальний парк „Кривбас”	0	40000	0	40000
1.7. Індустріальний парк „Павлоград”	0	60000	20000	80000
1.8. Створення бізнес-інкубатору	2000	1300	1300	4600
1.9. Розвиток віртуального бізнес-інкубатору на порталі „Криворізький ресурсний центр”	100	100	0	200
1.10. Створення Центру адміністративних послуг „Будинок Юстиції”	0	80000	0	80000
1.11. Дослідження та промоція інвестиційних пропозицій периферійних територій	150	200	150	500
1.12. Навчання мешканців периферійних районів ІТ-технологіям	1500	500	0	2000
1.13. Розробка містобудівної документації для периферійних територій	500	2000	4000	6500
1.14. Підтримка розвитку веб-ресурсів районів	50	100	0	150
1.15. Центр комерціалізації інновацій	400	400	200	1000
1.16. Інтеграція ВНЗ області до європейського освітнього простору	300	400	500	1200
1.17. Створення ІТ містечок навколо Дніпропетровська	1000	5000	5000	11000
1.18. Інноваційна вища освіта	150	2000	2000	4150
1.19. Інноваційне наукоємне приладобудування та машинобудування	300	200	2000	2500
1.20. Створення інтерактивної місії-симулятора NASA-Challenger	0	80	0	80
1.21. Створення „Космічної долини”	0	160	100	260
1.22. Виробництво захисту космічних апаратів від радіаційного впливу	0	19173	8373	27546
1.23. Створення ємностей для захоронення радіаційних відходів	0	3616	0	3616
1.24. Створення наукового парку	2000	0	0	2000
1.25. Упровадження стандартів туристичних послуг і поліпшення потенціалу туристичних провайдерів	300	300	50	650
1.26. Популяризація сільського зеленого туризму	250	250	100	600
1.27. Створення хостелів на базі гуртожитків ПТНЗ та ВНЗ	3000	3000	5000	11000
1.28. Ідентифікація й маркування туристичних та	200	500	0	700

рекреаційних об'єктів				
1.29. Розвиток промислового туризму	310	650	880	1840
1.30. Надання об'єктам індустриальної спадщини статусу пам'яток науки і техніки місцевого рівня	120	50	0	170
1.31. Включення індустриальних об'єктів Дніпропетровщини до Європейського маршруту індустриальної спадщини (ERIH)	40	40	0	80
1.32. Реконструкція гідротехнічних споруд веслувального каналу та воднолижного стадіону бази олімпійської підготовки комунального підприємства „Водноспортивний комбінат” у м. Дніпропетровську	29610	52400	18909	100919
Усього (32 проекти)				

Кінець таблиці 1.1

Джерело: узагальнено за даними [22; 23;24]

Передумовами позитивного результату плану є:

- підготовка та реалізація планів модернізації ключових національних секторів;
- впровадження національних принципів управління проектами;
- державна підтримка проектних проектів через Державний фонд розвитку сільських територій;
- Імплементация закону про державно-приватний сектор в Україні;
- узгодження всіх регіональних планів з політикою та політикою реалізації політики;
- забезпечити прозорість прийняття рішень щодо фінансування проектів регіонального розвитку та дотримання плану фінансування;

Традиція соціального співробітництва в районі та існування соціально відповідальних компаній сприятимуть здійсненню плану.

Основні ризики при реалізації плану:

- за умови певних проектів державного фінансування;
- радикальні зміни кон'юнктури ринку;
- відмова у фінансуванні проекту;
- недостатня здатність потенційних матеріалів проектів регіонального розвитку підготуватися належним чином.

Оскільки структура економіки базується на галузях зі значним основним капіталом, її успіх значною мірою залежить від якості та

чисельності робочої сили. Тому реалізація цього плану відповідає плану розвитку людських ресурсів.

Успіх плану принципово залежить від розуміння ключових аспектів регіонального розвитку та участі у підготовці та виконанні проектів.

Реалізація плану передбачає спільні дії між багатьма сторонами, і, роблячи це, органи влади повинні гарантувати якнайбільше взаєморозуміння, прозорість у прийнятті рішень та здорову конкуренцію[24].

3.2 Результати моніторингу проектів ДФРР, стратегія розвитку Дніпропетровської області в період 3 2021-2027

Дніпропетровська область є одним з найбільш розвинених промислових регіонів країни, але її галузь характеризується високим споживанням енергії та високою амортизацією основних фондів, що має великий вплив на конкурентоспроможність економіки регіону.

Три основні галузі доданої вартості у Дніпропетровській області (промисловість, комерція, транспорт та телекомунікації) забезпечували понад 50% зайнятості.

Цей район є одним із високоіндустріальних районів із значною частиною гірничодобувної промисловості, на якому працюють чоловіки. Зайнятість жінок в основному знаходиться у текстильній та швейній промисловості, секторі шкіряного та шкіряного взуття та соціальной роботі, але не забезпечує жінкам достатню зайнятість.

Сучасна економічна структура регіону створює значний економічний дисбаланс у розвитку різних адміністративних одиниць, а також ризик регулярного погіршення ситуації внаслідок кризи на зовнішніх ринках, де більша частина продукції експортується. Економічний сектор, орієнтований на регіональний та український ринки, в регіоні слаборозвинений.

Концентрація робочої сили в основному у великих компаніях, відсутність достатньо розвиненого сектору МСП є ризиком для тих, хто працює у великих компаніях, що пов'язано з погіршенням ринкової кон'юнктури. Це особливо небезпечно в містах, де одна чи дві компанії зазвичай формують економіку та соціальний сектор, гірничодобувну або металургійну промисловість.[25]

Метою програми є досягнення економічних та соціальних диспропорцій, диверсифікація структури економіки та створення умов для збільшення участі малих та середніх підприємств в економічному розвитку регіону. Враховуючи, що більшість науково-промислових виробничих центрів регіону, стабільні, забезпечували найвищу додану вартість та були конкурентоспроможними на національному та світовому ринках, вони повинні стати економічними локомотивами в регіоні.

У той же час більшість адміністративно-територіальних одиниць в регіоні отримують субсидії, мають обмежені ресурси для розвитку та непривабливі для життя. Міста з індивідуальним профілем спричинені значною експортною складовою валового продукту міських компаній, залежно від стану світової економіки та коливань на світових ринках. Стабільність цих компаній безпосередньо впливає на кількість працівників, які працюють у них, а отже, на добробут населення та соціальний статус окремих міст.

Економічні сфери, орієнтовані на регіональний та український ринок, є недостатньо представленими. Особливо це стосується агропромислового комплексу регіону, який характеризується обмеженими можливостями працевлаштування та зниженням технічної та соціальної інфраструктури у сільській та позаміській місцевості.

Конструкція інструментів та виробництво сучасного обладнання практично не набирають сили. Практики співпраці з компаніями - міжнародними лідерами в галузі машинобудування та проектування

інструментів майже не існує, хоча є майже всі необхідні компоненти: ресурси, інтелектуальний, логістичний потенціал, достатня місткість ринку.

За деякий час, закритий для світу, цей регіон досі залишається мало відомим за його межами, частка його туристичних ресурсів на ринку туристичних послуг залишається низькою.

Переважна більшість службовців працює у великих промислових компаніях, більшість з яких - міста. Хоча жіноче населення домінує, для цієї категорії людей недостатньо робочих місць. Частка компаній у легкій промисловості та інших виробничих секторах, які можуть мати робочі місця для жінок, є незначною.

Незважаючи на відносно великі обсяги сільськогосподарського виробництва, рівень та якість переробки сільськогосподарської продукції є недостатніми. Рівень інновацій у більшості галузей економіки регіону не відповідає потребам та можливостям розвитку.

Реалізація програми "Посилення економічної конкурентоспроможності регіону" має на меті забезпечити поступові зміни в економіці структури з метою зменшення ризиків її залежності від зовнішніх ринків, зменшення диспропорцій в економічному розвитку єдиної адміністрації - територіальної Одиниця Програма спрямована на досягнення стратегічної мети

Стратегія повинна бути реалізована у зв'язку з наступними регіональними цільовими програмами:

- Програма створення та ведення містобудівного кадастру у Дніпропетровській області;
- Програма розвитку МСП у Дніпропетровській області;
- Програма розвитку міжнародного співробітництва, євроінтеграційних процесів та формування позитивного іміджу Дніпропетровської області[26].
- Програми підтримки агропромислового комплексу в Дніпропетровській області;

- Дніпропетровська програма розвитку туризму;
- Програми охорони та розвитку культурної та природної спадщини, частин нематеріальної культурної спадщини у Дніпропетровській області тощо.
- Підвищення конкурентоспроможності економіки в цілому може бути досягнуто шляхом забезпечення узгодженого та диверсифікованого економічного розвитку, найкраще захищеного від нестабільності ринку, на основі стійкості вгору.
- Впровадження принципів високої ефективності, наукомісткого виробництва, екологічного підходу сприятиме підвищенню конкурентоспроможності регіону в цілому і може бути досягнуто шляхом подолання нерівномірного економічного розвитку.

Посилення економічної конкурентоспроможності забезпечить:

- підтримка малих та середніх підприємств у однопрофільних містах; забезпечення атракціонів для інвестицій у найвіддаленіші регіони регіону;
- підвищити рівень продуктивних інновацій на основі комерціалізації наукового розвитку,
- інфраструктурна підтримка економіки регіону; загальне покращення інвестиційного середовища.
- впровадження сучасних методів землеустрою.

Таблиця 1.2 Орієнтовний фінансовий план Дніпропетровської області на період 2021-2023 роки

№	Назви проекту	Вартість, тис. грн			
		2021рік	2022рік	2023 рік	Разом
	Напрямок 1.А. Зменшення економічних дисбалансів, у тому числі на основі розвитку промислово-виробничого комплексу	1 735 020,4	973 090,3	974 590,3	3 682 700,9
1.	Створення та забезпечення функціонування офісу європейської інтеграції у Дніпропетровській області	1 500,0	2 000,0	2 500,0	6 000,0

2.	Забезпечення ефективної діяльності Агенції регіонального розвитку Дніпропетровської області	3 000,0	4 000,0	5 000,0	12 000,0
3.	Забезпечення ефективного функціонування індустріальних парків на території Дніпропетровської області	1 201 240,4	900 930,3	900 930,3	3 003 100,9
4.	Виробництво з випуску листів з полімерних матеріалів	92 880,0	11 610,0	11 610,0	116 100,0
5.	Створення підприємства з проектування та виготовлення резервуарів з полімерних матеріалів	23 760,0	2 970,0	2 970,0	29 700,0

Продовження таблиці 1.2

№	Назви проєкту	Вартість, тис. грн			
		2021рік	2022рік	2023 рік	Разом
6.	Виробництво ламінатних туб	8 640,0	1 080,0	1 080,0	10 800,0
7.	Виробництво фасадних фіброцементних плит	123 120,0	15 390,0	15 390,0	153 900,0
8.	Створення виробництва нового полімерного пакувального матеріалу	42 560,0	5 320,0	5 320,0	53 200,0
9.	Виробництво з нанесення полімерів на оцинковану сталь та алюміній	191 520,0	23 940,0	23 940,0	239 400,0
10.	Створення виробництва будівельних матеріалів	46 800,0	5 850,0	5 850,0	58 500,0
Напрямок 1.В. Розвиток агропромислового комплексу		1 674 130,0	217 110,0	216 360,0	2 107 600,0
11.	Створення спеціалізованих господарств із вирощування овочевих культур	1 250,0	1 250,0	–	2 500,0
12.	Створення простору для оптової торгівлі сільськогосподарською продукцією	6 000,0	6 000,0	6 000,0	18 000,0
13.	Виробництва та обслуговування промислового холодильного обладнання GREENCOOL UKRAINE	1 274 400,0	159 300,0	159 300,0	1 593 000,0
14.	Виробництво металевої упаковки	123 440,0	15 430,0	15 430,0	154 300,0
15.	Створення фруктових садів Межеріччя	106 400,0	13 300,0	13 300,0	133 000,0
16.	Виробництво сухого равликового слизу	10 640,0	1 330,0	1 330,0	13 300,0
17.	Комплекс зі зберігання плодово-овочевої продукції та її сортування	152 000,0	19 000,0	19 000,0	190 000,0
18.	Відкриття приватної сироварні в с.Залелія		1 500,0	2 000,0	3 500,0
Напрямок 1.С. Диверсифікація економіки монопрофільних міст		1 735,0	1 566,0	1 756,0	5 057,0
19.	Створення бізнес-інкубаторів на території області	1 235,0	1 066,0	1 256,0	3 557,0
20.	Формування мережі корпорацій відновлювального (випереджаючого) смарт-розвитку Дніпропетровської області (ОТГ-міста - область)	500,0	500,0	500,0	1 500,0
Напрямок 1.Д. Розвиток туристичної сфери		264 000,0	206 000,0	167 500,0	637 300,0
21.	Розбудова «Санаторію «Курорт Орлівщина»	19 000,0	14 000,0	13 000,0	46 000,0
22.	Створення спортивно-оздоровчого екологічного центру відпочинку у Верхньодніпровському районі	25 000,0	15 000,0	9 000,0	49 000,0
23.	Будівництво автодрому «MotorParkDnipro» в Петриківському районі	150 000,0	100 000,0	75 500,0	325 300,0
24.	Будівництво спортивно-розважального комплексу «GOLF RESORT» в Петриківському районі	70 000,0	77 000,0	70 000,0	217 000,0
Усього (24 проєкти)		3 674 885,4	1 397 766,3	1 360	6 432

Джерело: узагальнено за даними [27]

Напрямок 1.А. Зменшення економічних дисбалансів, у тому числі за рахунок розвитку промислового комплексу

Результати аналізу соціальних та економічних умов регіону за останні три роки показують, що в регіоні, незважаючи на потенціал розвитку, спостерігається майже повне скорочення технологій та інших наукових галузей, включаючи ті, що орієнтовані на експорт. Набагато кращий стан металургії, яка має найбільший експортний потенціал в регіоні і представлена значною кількістю галузей.

Він майже не набирає обертів у виробництві та виробництві сучасного обладнання. Навряд чи існує якась співпраця з компаніями - міжнародними лідерами в галузі технологій та виробництва обладнання, хоча є майже всі необхідні елементи: ресурси, інтелектуальний потенціал, транспорт, великий маркетинговий потенціал.

В рамках напряму передбачено забезпечити:

- створення та управління інфраструктурою для підтримки привабливості торгівлі та інвестицій;
- розвиток науково вимогливих та інноваційних галузей; розвивати експортний потенціал космічної галузі;
- підвищення конкурентоспроможності ринку металургії групи ринків металу.

Напрямок 1.В. Розвиток агропромислового комплексу

Сільськогосподарське виробництво в Дніпропетровській області є важливою складовою регіональної економіки і має великий потенціал для

забезпечення всіх жителів регіону достатньою кількістю їжі та сировини для переробників.

Структура сільськогосподарського виробництва сьогодні далеко не оптимальна. При значному загальному обсязі сільськогосподарського виробництва виробники в цій галузі не задовольняють внутрішні потреби споживання основної продовольчої галузі[29].

Дуже мала кількість великої рогатої худоби на цій території загрожує збереженню гумусу в ґрунті та може призвести до деградації ґрунту та значного зменшення виробництва зерна в середньостроковій перспективі.

Сільськогосподарське виробництво в цій галузі характеризується значною концентрацією земель, що використовуються великими виробниками, але більшість основних продуктів харчування виробляються в окремих господарствах.

Ефективність використання одного гектара в різних регіонах області коливається в кілька разів, що може бути значним резервом збільшення загального обсягу сільськогосподарського виробництва без значних капітальних витрат. Значна частина сільського населення позбавлена можливостей працевлаштування через домінування нинішньої структури сільськогосподарського вирощування, що є загрозою. Подальше погіршення стану в сільській місцевості ускладнює демографічні умови та зменшує середню тривалість життя сільського населення. Незважаючи на те, що сільськогосподарські переробні підприємства розташовані майже у всіх районах, обсяг виробництва незначний, не відповідає потребам району, основна переробка на виробничих потужностях сільськогосподарської продукції (сировини) майже відсутня. Сільське господарство в цій галузі не має достатньої транспортної підтримки, транспортних центрів, приміщень тривалого зберігання, центрів сертифікації продукції та відповідності міжнародним стандартам. Затори на внутрішньому ринку не створюють умов для розвитку сільськогосподарського виробництва. Доступ місцевих сільгоспвиробників до зовнішніх ринків обмежений[28].

Не існує системи підтримки для дрібних фермерів. Однією з можливостей сільськогосподарських виробників регіону є глобальний попит на продовольство в середньостроковій перспективі та підписання угоди про вільну торгівлю з ЄС без винятків та обмежень.

Основні проблеми стосуються обмеженого водопостачання в більшості районів, зниження родючості ґрунтів через нехтування сівозміною через самозайнятість у сільському господарстві та значну концентрацію ґрунту серед великих землекористувачів.

В рамках передбачених ним принципів:

створення сільськогосподарського виробництва на основі розвитку сільського господарства;

розвиток переробної промисловості в агропромисловому секторі.

Напрямок 1.С. Диверсифікація економіки монопрофільних міст

Окремі міста залежать від стану світової економіки за кількістю зайнятих на міських підприємствах через значний фактор експорту в структурі їх валового внутрішнього продукту та подальші коливання на світовому ринку.

Економічні сфери, орієнтовані на регіональний та український ринки, не представлені.

У вказаному напрямку:

створення ділових відділень, технічних парків тощо. в невеликих віллах в районі;

створити інфраструктуру для підтримки розвитку бізнесу у відокремлених містах, зокрема технологій та транспорту; інвестиційна підтримка для подолання бюрократичних бар'єрів, спрощення ліцензування, навчання тощо[30].

Напрямок 1.Д. Розвиток туристичної сфери

Протягом 30 років Дніпропетровська область була однією з найбільш закритих в країні. Зміна соціальної ідеології дозволяє створити нові умови для комерціалізації території, гарантуючи використання ресурсів комерціалізації для створення позитивного іміджу території, підвищення її конкурентоспроможності та збільшення різноманітності економіки.

Я вважаю, що основним очікуваним результатом є зменшення залежності адміністративних одиниць від фінансового стану великих містобудівних компаній, зменшення асиметрії розвитку між окремими територіями регіону.

Показники контролю досягнутих цілей:

збільшиться частка наукового попиту та інноваційних галузей у валовому регіональному продукті регіону, створиться нові «якісні» робочі місця, вдосконалиться діяльність науково орієнтованих та прикладних організацій та установ;

підвищиться ефективність та продуктивність сільськогосподарського виробництва;

Зміниться участь МСП в економічній структурі регіону та периферійних районів; Зміни будуть в структурі зайнятості та безробіття, включаючи показники зайнятості та жінки, які працюють самостійно;

створити привабливий туристичний імідж Дніпропетровської області для місцевих, українських громадян та іноземців.

На мою думку враховуючи, що структура економіки базується на галузях зі значним основним капіталом, їх успіх значною мірою залежить від якості та розміру робочої сили. Тому реалізація цієї програми сумісна з програмою розвитку людського капіталу.

Успіх програми принципово залежить від розуміння ключових гравців регіонального розвитку та участі у підготовці та реалізації проєкту.

Реалізація програми передбачає спільну діяльність багатьох суб'єктів, і, таким чином, органи влади повинні забезпечити найвищий рівень взаєморозуміння, прозорості у прийнятті рішень та здорової конкуренції.

Висновок

Перехід від української національної економіки до моделі сталого розвитку значною мірою зумовлений наявним потенціалом збільшення відтворення ресурсної бази для соціально-економічного зростання на новій інституційно-технічній основі. Досвід розвинутих країн та результати структурної та систематичної перебудови в більшості сфер національної економіки показують, що зміни в напрямку створення умов для сталого розвитку держави в цілому та окремих регіонів можливі лише в тому випадку, якщо це не тільки виробництво, але і природний, демографічний, науково-технологічний, ресурси дозвілля, інформаційні та соціально-культурні можливості. Це означає, що ми говоримо про всі аспекти соціального та економічного потенціалу, а також про участь людей та інституційні зміни в системі економічних відносин, коли обираємо пріоритети при переході від національного та регіонального економічних комплексів до моделі розвитку. Міцний. Розвиток соціально-економічного розвитку кожної країни формується на основі загального економічного розвитку їх регіонів. Ефективність державної економіки тісно пов'язана з реалізацією ідеї успішного територіального розвитку, яка сьогодні неможлива без появи сильних територій. Саме врахування особливостей розвитку економічної та соціальної сфери в різних регіонах має лягти в основу ефективної організаційно-економічної системи з метою підвищення їх конкурентоспроможності.

Дніпропетровська область є одним з найбільш економічно розвинених районів України і управляє промисловим комплексом, який є важливою складовою економіки не лише в регіоні, але і в країні. Дніпропетровська область є міською територією з міським населенням 83,78% проти 16,22% сільського населення. У той же час ми пам'ятаємо, що Дніпропетровська область - це не лише великі міста з добре розвиненою та більш різноманітною економікою, а й невеликі сільські райони та міста, де

економіка базується на одній-двох громадах і дуже вразлива до змін. . Тому одним із головних завдань розвитку району є розвиток всієї території та стимулює розвиток периферійних районів та сільських територій. Визначити роль Дніпропетровської області у національному поділі праці, проаналізувати позитивні та негативні події в її соціально-економічному розвитку відповідно до внеску економічних, соціальних, економічних та екологічних факторів. Сьогодні промислові райони мають найбільший вплив на стійкість української економіки. На наш погляд, стійкість прибережного розвитку визначається чотирма факторами: економічне зростання, економічна незалежність, рівень соціального розвитку, захист навколишнього середовища, що взаємно зміцнює та впливає. Саме з цих місць Дніпропетровська область вважалася однією з найпотужніших промислових зон України з експортно-орієнтованою економікою, що надзвичайно важливо для розвитку держави. Проблеми в цій галузі характерні для інших промислових районів.

Якщо їх не вирішити вчасно, вони можуть негативно позначитися на процесі стабільності в Україні. Завдяки міжнародному промислового розвитку в регіоні його компанії виробляють продукцію з гірничодобувної, харчової та легкої промисловості, деревообробної та поліграфічної промисловості, гуми та пластмас, інших неметалевих мінеральних продуктів, металургії та металургії, хімічної промисловості, технологій, енергетики тощо. Гірничі компанії розробляють значну кількість мінеральних ресурсів, що є сировинною базою багатьох галузей промисловості району. Протягом звітнього періоду промислове виробництво в регіоні скоротилося, особливо з точки зору електроенергії, газу, пари та кондиціонування. Все ще залишаються невирішеними питання, що заважають розвитку промислового виробництва, а саме: зниження платоспроможності на внутрішньому ринку, високі відсотки в енергетиці та залізниці, високі відсоткові ставки за кредитними установами, несвоєчасне відшкодування ПДВ. Все ще залишаються значні негативні наслідки для економічного та фінансового

стану компаній, втрати на традиційних ринках та кооперація. Промислові компанії також є найважливішими джерелами забруднення атмосферного повітря в цьому районі, хоча протягом звітного періоду спостерігаються постійні зміни щодо зменшення забруднюючих викидів. Незважаючи на всі труднощі в Дніпропетровській області, існує потужний промисловий комплекс, де компанії можуть і надалі стикатися з найважливішими викликами соціального та економічного розвитку: зростання ВВП, виконання бюджету, зайнятість. Практичне значення дослідження полягає в тому, що визначені характеристики, закономірності соціального та економічного розвитку в Дніпропетровській області можуть бути використані для вирішення різних проблем ринкових змін в українській економіці, для розробки політики щодо Дніпропетровської області на найближчі роки.

Список використаної літератури

1. Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Державним агентством автомобільних доріг України за період з 01.01.2015 по 31.12.2017 [Електронний ресурс]: Державна аудиторська служба України. — К., 2018. — 78 с. — Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/136382>
2. Аналіз динаміки ВВП України та інших країн світу [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/60.pdf
3. Бюджет України 2015: статистичний збірник. — К.: Державна служба статистики України, Київ, 2016. — 224 с. 3
4. Бюджет України 2016: статистичний збірник. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — 308 с.
5. Бюджет України 2017: статистичний збірник. — К.: Державна служба статистики України, 2018. — 316 с.
6. Бюджет України 2018: статистичний збірник. — К.: Державна служба статистики України, 2019. — 308 с 6
7. . Бюджетний кодекс України. Стаття 24 № 4318-VI від 12.01.2012 // Відомості Верховної Ради України (ВВР) 2012, № 39, ст.464. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
8. Бюджетний кодекс України. Стаття 24 № 4318-VI від 12.01.2012 // Відомості Верховної Ради України (ВВР) 2012, № 39, ст.464. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
9. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року / Електронний ресурс. Режим доступу: www.rv.gov.ua/sitenew/data/upload/files/1/proj.doc
10. Дунаєв І. В. Публічна регіональна економічна політика в Україні: формування механізмів модернізації / І.В. Дунаєв. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр». 2017. — с.13
11. Жаліло Я.В. Про принципи сучасної політики регіонального розвитку. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://dt.ua/macrolevel/proprincipi-suchasnoyi-politiki-regionalnogo-rozvitku-281358.html>
12. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання [Електронний

- ресурс]. Режим доступу: [http://meold.kmu.gov.ua/minec/control/uk/publish/article?art_id=92210&cat_id=38738]
13. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 № 2850-IV. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>;
 14. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>
 15. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
 16. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text>
 17. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-19>.
 18. Закон України «Про державні цільові програми» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, №25, ст.352;
 19. Длугопольський, О. В. Концептуальні засади функціонування державного сектору у глобалізованій економіці / О. В. Длугопольський // Фінанси України. - 2018. - № 4.
 20. EU Regional policy. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.eu/pol/reg/index_en.htm
 21. Eurostat Regional Yearbook 2014. – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. P. 120. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/policy/cooperation/european-territorial
 22. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення Фонду розвитку сільських територій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/JI05290A>
 23. План реалізації Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dfrr.minregion.gov.ua/region-base?NID=26>
 24. ПЛАН реалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021 – 2023 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploadedfiles/proekt_planu_realizacii_do_2027.pdf

25. Принципи розробки та впровадження Плану реалізації Стратегії Дніпропетровської області на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kr.gov.ua/ua/osxfile/pg/50514953573241_n_1o/
26. Звіт Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів ДФРР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/7-1_2019/Zvit_7-1_2019.pdf
27. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2027 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820?fbclid=IwAR0yKd5jURcx9oNRhKT7F49LM6BMrAI_FxZluIcqLBBqWuw4D1XZkqODo4
28. Реалізація Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період 2021 – 2027 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/proekt_planu_realizacii_do_2027.pdf
29. Рейтинг країн за ВВП на душу населення у 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://investorschool.ru/rejting-stran-po-vvp-na-dushu-naseleniya-2017>
30. Звіт про виконання заходів інвестиційної програми (проекту) за 2020 рік за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dfrr.minregion.gov.ua/region-efuse-found-list?REGI_ID=30&RID=74&YEAR=2020&MONTH=1